

Lukáš Novotný, Náboženské a politické pozadí vzniku první křížové výpravy, Diplomová práce, Katedra církevních dějin a práva HTF UK, Praha 2012, s. 135.

Autor posuzované práce své téma zvolil tak, aby se vyhnul jak příliš širokému časovému záběru, tak analytické drobnokresbě. Cílem jeho práce se stalo přiblížení širších politických, kulturních a duchovních souvislostí, spojených s uskutečněním první křížové výpravy.

V práci, jež je rozdělena na dvě základní části L. Novotný nejprve věnuje pozornost poutnické tradici a jejímu významu pro západní Evropu. Pak popisuje střety křesťanů a muslimů před první křížovou výpravou, krátce uvede neklidné válečné poměry v Evropě po rozpadu říše Karla Velikého a více přiblíží zápas o investituru v XI. století. Jádrem této části práce jsou oddíly 5-6, v nichž zachycuje svolání (události i osobnosti) první křížové výpravy. Představí i její hlavní vůdce.

V druhé části své práce L. Novotný přibližuje tři významné kultury XI. století, západoevropskou, byzantskou a muslimskou. Představuje i kronikáře první křížové výpravy těchto kultur a tak i část pramenné základny svého textu. Diplomovou práci doplnil její autor výčtem užité literatury (s pěti desítkami položek) a čtyřmi obrazovými přílohami.

Cílů, které si L. Novotný dal, zachytit širší politické, kulturní a duchovní souvislosti, vedoucí k uskutečnění první křížové výpravy, na požadované úrovni v podstatě dosáhl. Ve své práci má tendenci k zachycení prvotně politických i vojenských a pak až duchovních jevů, nesených průměty i střety tří uvedených kultur.

Je mi sympatické, že si L. Novotný na „svou“ křížovou výpravu vytvořil samostatný názor, který se do určité míry promítá i do textu jeho práce. Nelíčí ji jen jako dobyvačný projev západoevropské církevnosti, určovaný duchovními i světskými motivy, ale i jako konkrétní formu obranného útoku. Na to má jistě právo.

Autor posuzované práce své téma pravidelně konzultoval a projevil i značnou píli při získávání odborné literatury. I přes skutečnost, že z počátku slyšel při zpracování svého textu jako mocnější hlasy populárně naučných děl, vést se postupně více a více nechával skutečně badatelsky podloženými díly historiků. Jeho práci přesto do jisté míry poznamenala zbrklost, vedoucí k některým menším metodologickým nedostatkům. V jejím obsahu především neuvedl název kapitoly 4. Tuto diplomovou práci hodnotím stupněm velmi dobře (2).